

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ
експлоатационото поле на кварцит на локацијата “Марков Камен” општина “Чучер
Сандево“, Скопско

Инвеститор: ДГТП СТРИТ-БИЛТ ИНЖЕНЕРИНГ ДОО с. Глуво-Чучер Сандево - Скопје

Скопје, 2013 год

1. Информации за инвеститорот

Име на правното лице кое врши дејност или активност: **ДГТП СТРИТ-БИЛТ ИНЖЕНЕРИНГ**

Правен статус: **ДОО**

Сопственост: **Приватна**

Адреса: **с. Глуво-Чучер Сандево – Скопје**

Одговорно лице во компанијата: **Сашо Живковски**

Тел. бр. на инвеститорот : **075 478 321**

Факс на инвеститорот: /

Адреса на е- пошта на инвеститорот: **stritbilds@yahoo.com**

Назначено лице за контакт : **Сашо Живковски**

Тел.бр. на назначеното лице за

контакт: **075 478 321**

Адреса на е- пошта на назначеното

лице за контакт : **stritbilds@yahoo.com**

2. Карактеристики на проектот.

Прилог I - Проекти за кои задолжително се врши оцена на влијанието врз животната средина, според Уредбата за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапка за оцена на влијанието врз животната средина (Службен весник на РМ бр.74/05, 109/09)

Точка 16 Каменоломите и површинските ископи, каде што експлоатационото поле надминува 25 хектари или јамска експлоатација или екстракција каде што експлоатационото поле надминува 150 хектари (Службен весник на РМ бр.164/12).

Намена на објектот - експлоатационото поле на кварцит на локацијата “Марков Камен” општина “Чучер Сандево“, Скопско. Позитивните аспекти од реализирање на овој проект за ископување на кварцити е пред сè примената на кварцитот во металуршките комбинати (ЈУГОХРОМ ФЕРОАЛОЈС ДОО –Јегуновце, СКОПСКИ ЛЕГУРИ АД –Скопје). Работењето на овој површински коп има допринос и за социо економски развој на економски неразвиеното подрачје на Општина Чучер Сандево. Во фаза на оперирање на експлоатационото поле на кварцит се очекува зголемена побарувачка на локалната работна сила. Тоа ќе придонесе кон создавање на нови работни места. Дополнително, локалната економија ќе има индиректна придобивка поради зголемената потреба од разни видови на услуги (снабдување со гориво, одржување итн.).

Теренот опфатен со концесијата за експлоатација е со вкупна површина од 0,9926 км² и е дефиниран со следните точки и координати:

Табела бр. 2 Координати на концесиското поле

Точка	Координата X	Координата Y
T ₁	7 530 370	4 661 630
T ₂	7 530 510	4 661 810
T ₃	7 532 000	4 660 600
T ₄	7 532 000	4 660 100
T ₅	7 531 500	4 660 120

Според главниот рударски проект во границите на површинскиот коп за кварцит покрај трите физички одвоени откопни полиња опфатени се одлагалиштата за јаловина, дробиличната постројка со инфраструктурните објекти и пристапните патишта.

За несметано движење на транспортни возила изработен е и нов пристапен пат на југоисточната страна на локацијата кој преку приклучците на КП 3431 и КП1455 КО се приклучува кон локалниот пат с. Бразда - Чучер Сандево. Тампонираниот пристапен пат од југоисточната страна на лежиштето е со ширина од 7-9 м, должина од 3,6 км и најголем наклон од 9-10 %.

На предметниот рудник не се предвидува изведување на водоводна мрежа, а за задоволување на потребите со вода за пиење и санитарна вода, ќе се одвива со поставување на цистерна од 4.000 литри која редовно ќе се полни со свежа вода.

Поради тоа што целокупната опрема на копот е на дизел гориво, ќе се работи во една смена, а во зимски период не се работи со што во почетокот како економски неисплатлива се покажува инсталирањето на електрична енергија. За работа на дробиличната постројка и на инфраструктурните објекти од сепарација ќе се набави дизел агрегат за струја од 300 KWA.

Работната програма за имплементација на овој проект треба да се одвива според следните фази:

1. Фаза на конструкција на површинскиот коп што предвидува проширување на веќе постоечките пристапни патишта, изградба на индустриските постројки (постројки за примарно, секундарно и терциерно дробење, останати придружни објекти);
2. Фаза на работа на површинскиот коп што предвидува работи на дупчење и минирање, товарење и транспорт на минералната суровина, дробење и сеење и одлагање на јаловите маси и хидројаловината на депонија за јаловина и на хидројаловиште;
3. Фаза на рекултивација и ремедијација што опфаќа мерки за приближно враќање на нарушените површини во нивната првобитна состојба по завршување на експлоатацијата.

3. Опис на локацијата

Локацијата “Марков Камен” се наоѓа во атарот на општина Чучер Сандево, на падините

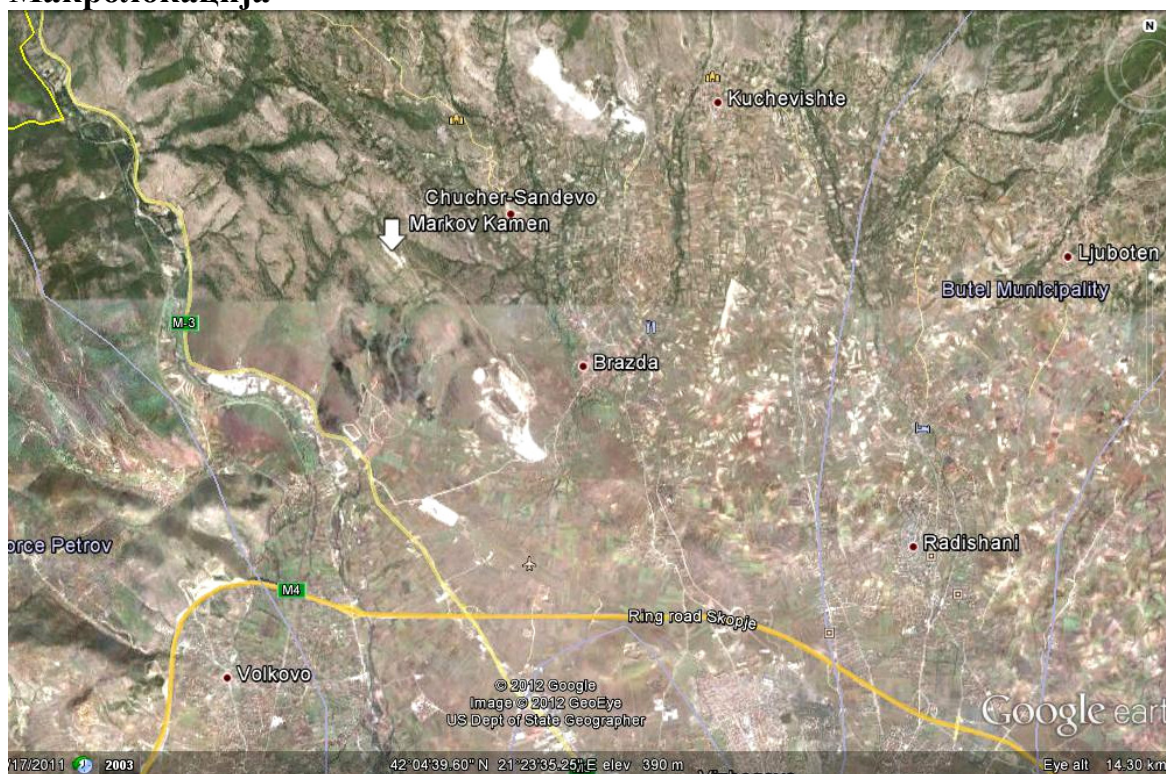
од Скопска Црна Гора и на ссa 12 км северозападно од Скопје.

На ова подрачје односно концесиското поле предходно (во периодот 1980 - 1990 година) се вршеле експлоатациони работи и има пристапна патна инфраструктура. Лежиштето е распространето на ридест терен со надморска височина од 550 – 650 мнв. Теренот на лежиштето е пошумен со ретка ниско стеблеста шума која на одредени делови и воопшто ја нема. Наклонот на теренот е доста стрм со паден агол од 25 - 30°.

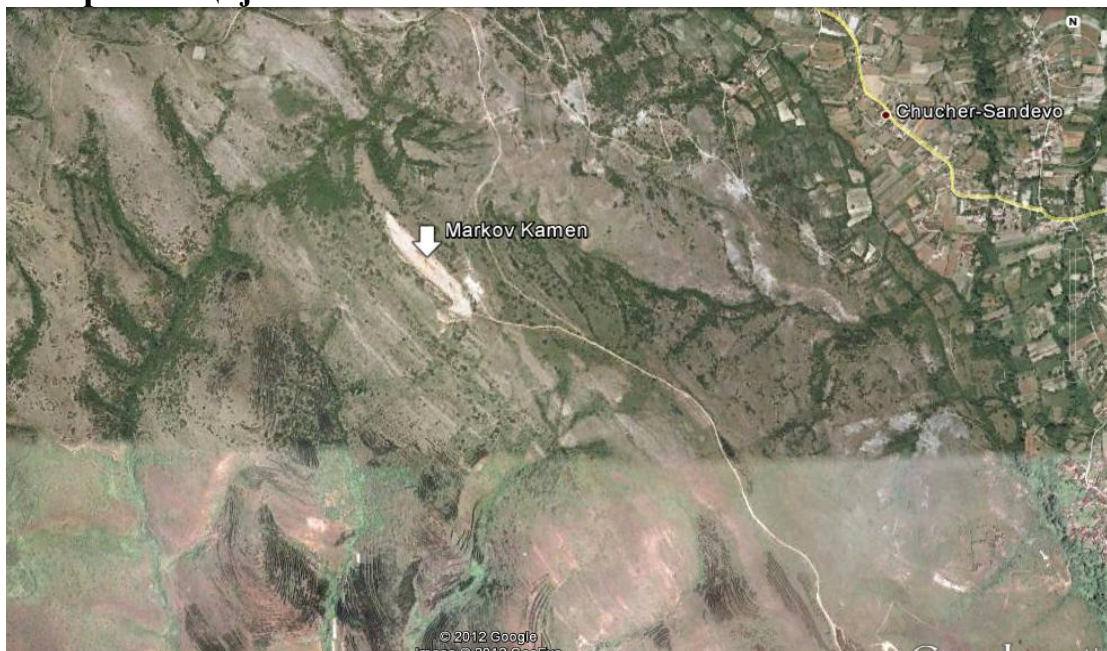
Поширокото подрачјето е покриено со развиена патна мрежа. Регионалните патни правци М3 (Е-65) и локалните патишта овозможуваат одлична комуникациска врска со целата територија на Република Македонија и соседните земји. За потребите на експлоатацијата на кварцити од предметното подрачје изработен е нов пристапен пат од југоисточната страна на локацијата.

Од најблиското село Чучер-Сандево лежиштето на кварцит “Марков Камен” воздушно, е оддалечено 1,5 км а оддалеченоста од другите села е поголема од 2 км.

Макролокација

Микролокација

Почвите на ридстиот терен од локацијата на концесикото поле и непосредната околина се со квалитет од V –VI категорија и припаѓаат на цврсто врзаните карпести маси шкрилците и песочниците, а во околната алувијална рамнина се карактеризираат со вредности од III категорија. Почвите на ридестите површини се користат за ливади или пасишта и житни култури и градинарски култури скоро и да не се присутни (10%).

Аридноста на подрачјето е ограничувачки фактор во земјоделското производство. Подрачјето е сиромашно со водни резерви, расположливоста на води за водоснабдување и наводнување придонесуваат кон сиромаштво на шумски заедници и друг вид вегетација. Повредни се подрачјата на водените текови и нивните подземни акумулации. Територијално просторот припаѓа на општина Чучер Сандево и самата локација се наоѓа во западниот падински дел од Скопска Црна Гора. Подрачјето е со изразито ридест терен, со надморска висина од 550 – 650 м.н.в.

Лежиштето за кварцити “Марков Камен” во основа е изградено од метаморфни палеозојски карпи на места покриени со квартерни наслаги. Во рамките на

метаморфниот комплекс доминантно место завземаат мермеризирани варовници и кварц серицитските шкрилци, додека кварцитите имаат помала застапеност, како и помладите карпи што делумно ги покриваат.

Кварцити – Во истражниот простор се јавуваат во три одделни зони широки од 40 – 50 м и должина повеќе стотци метри. Кварцитите се плочасти до банковити и различно обоени: сиво – бели, розеникави, жолтеникави и темно – сиви. Многу се цврсти и имаат масивна текстура.

Структурата им е гранобластична, каде кварцните зрна се запчесто споени што е резултат на метаморфизмот со делување на притисокот и високата температура. Кварцните зрна имаат јасно ундулаторно потемнување што укажува на претрпени механички деформации.

Освен кварцните зрна сосема ретко се забележуваат лушпи од мусковит. Како амцесорни минерали се јавуваат епидот, турмалин, циркони и металични шкрилци.

Мермеризирани варовници – Во истражниот простор се јавуваат како во кровината така и во подина на кварцитите. Тие се ситнозрнести до средно зрнести со бела до сиво - бела боја. Калцитските зрна во склоп на мермеризирани варовници се слабо издолжени во одреден правец каде е слабо изразена слоевитоста. Овие варовници влегуваат во групата на цврсто врзани карпест маси и преставуваат средина со поволни механички карактеристики. Истите се испукани блокови со “дн” димензи, поретко со “м” димензи и тоа воглавно се испукани во површинските зони. Во одделни делови се доста карстифицирани.

Кварц – серицитски шкрилци – Овие шкрилци се јавуваат како и кварцитите во широки зони помеѓу кварцитите. Кварц – серицитските шкрилци се тенко плочести со изразито гранолепидобластична структура, а составени се од кварцни зрна и лушпи на серицит. Кварцните зрна се запчесто споени и со влијание на усмерени притисоци се издолжени и ориентирани во еден правец. Лиските од серицит се јавуваат во вид на тенки ленти помеѓу низовите на кварцните зрна и им даваат шкрилеста текстура. Серицитот е настанат со прекристализирање на глиновита материја чии реликти со помал степен на кристализација повремено се забележуваат.

Генезата на овие карпи е врзана за формирање на Велешката серија во Палеозојската периода. Тие се во основа типични марински седименти претставени со наизменично таложење на дебели наслаги на песоци, глини и карбонати. По нивното таложење биле интензивно метаморфирани под влијание на тектонските движења, високите притисоци, високата температура придружени со временскиот фактор. На тој начин некогашните глини се трансформирани во филити и кварц – серицитски шкрилци, а квартерните песоци во кварцити.

4. Карактеристики на можното влијание

Влијанијата врз животната средина ќе ги класифицираме како позитивни и негативни влијанија и истите можат да се јават во следниве фази :

1. Можни загадувања за време на припремните градежни работи
2. За време на експлоатација на површинскиот коп и
3. По завршување на експлоатацијата на површинскиот коп

Емисии во воздух

Од активностите кои ќе се вршат при експлоатација на кварцит на локалитетот “Марков Камен“ како емитирачки супстанции во воздухот се јавуваат:

1. Прашина за време на дупчењето на минските дупнатини, минирањето транспортирањето на минералната суровина и при работата на дробиличната постројка. За оборување на прашината се применуваат распрскувачи на вода на пресипните места и со цистерна се врши влажнење на интерните патеки затоа цениме дека нема да дојде до значајно загадување на воздухот кое наложува превземање на дополнителни мерки.
2. Издувни гасови се ослободуваат при работата на дизел опремата, но ако се има предвид количината на опремата која е ангажирана слободно може да се каже дека станува збор за многу мала емисија во животната средина. Употребата на еколошките горива кои се на пазарите на територијата на Република Македонија исто така допринесува во намалување на негативното влијание врз човекот и животната средина:

Влијанието на токсичните гасови може да остави последици на луѓето кои се директно и

долго време изложени на истите. Чадот на пример дејствува претежно на дишните органи, на кожата и слично, а јагленородните оксиди делуваат како силни отрови и антиоксиданти. Азотните оксиди предизвикуваат астма, алергии и малигни болести на дишните патишта. Некои соединенија од групата на полицикличните јагленоводороди, бензопиренот на пример, кој е продукт на согорување на нафтата (еден тон нафта дава 50 мг бензопирен) е прв на листата а згора на тоа и најраспространет од канцерогените материи. Димот и чадот исто како продукти на согорување на нафтата и дериватите имаат канцерогени својства, со слични ефекти како димот од тутунот, а изразито канцерогени се и цврстите честички како продукт на согорувањето.

Со оглед дека во близината на концесиското подрачје нема населени места и земјоделско земјиште и влианието од емитирачки супстанции е незначително.

Емисии во води и канализација

Емисиите во водите и канализацијата се прикажуваат преку изворите на емисии, количината на отпадни води изразени во м³/сек. по извор, просечната температура на отпадните води изразена во оС, емисија на супстанции (мг/л), назив на реципиентот (река, езера, канализација).

Од производствениот процес нема да се продуцира отпадна вода. За задоволување на хигиенските потреби се предвидува употреба на вода од цистерна инсталирана на копот која по потреба ќе се надополнува. За задоволување на физиолошките потреби се предвидува изведба на бетонирана преливна септичка јама и мобилни тоалетит (по потреба) кои ќе се празнат по потреба од страна на овластена организација која ќе ја носи извадената течност во пречистителна станица.

Од проучената хидрогеолошка документација и врз основа на извршените теренски истражни работи, на ова подрачје констатирана е отсутност на повремени или постојани водотеци, извори што укажува дека степенот на филтрација на површинската зона е доста висок и дека нивото на подземната вода е многу ниско, а со тоа и можноста на загадување на истите е незначителна.

Создавање на отпад

Продукцијата на комунален отпад се очекува да биде мала бидејќи се предвидува на копот да работат 8 вработени. Според тоа дневната продукција на отпад се проценува на максимум на 6-7 кг во која се вбројуваат отпадот од пакување остатоци од храна, повремено хартија, пластика и сл. Цврстиот комунален отпад ќе се собира во пластична канта која од страна на ЈКП СЦГ ќе се празни еднаш неделно за што се предвидува потпишување на договор за наведената услуга. Доколку во општината е постогнато нивото на селективно собирање на отпадот ќе се превземеат сите мерки за поставување на засебни садови за секој отпад посебно и тоа: хартија, отпад од пакување, метален отпад и сл.

Јаловината е отпад кој се продуцира во голема количина и тоа до мах 5 % од вкупно откопаниот материјал што значи се работи за околу 20.000 т/год која количина се предвидува да се одлага на три локалитети (одлагалишта): северозападното, јужно и источно, а јаловината од откопно поле III ќе се одложи на одлагалиштето источно од откопното поле. Јаловината од одлагалиштата ќе се искористува како тампонски материјал, а хумусниот и земјен дел од истата ќе се употреби при рекултивација на копот односно ќе се врати на мастата од каде е извршено ископувањето.

Постапување со отпадот прикажано е во Табела 1:

Табела 1.

	Вид на отпад	Број од листата на видови на отпад ¹	Количина на отпад на годишно ниво (т/г)	Начин на третман на отпадот	Метод и локација на одложување
1.	Комунален цврст	203001	Мала количина $\leq 0,6$ кг/ден	Се складира во ПВЦ вреќи	ЈКП СЦГ
2.	Искористени гуми од возила	160103	20 гуми годишно	Се чуваат во складиште	Се продаваат на овластена компанија за отпад
3.	Отпадни акумулатори	161601	10 акумулатори годишно	Се чуваат во складиште	Се продаваат на овластена компанија за отпад

Листа на видови отпад(Службен весник на РМ број 100/2005)

Емисии во почва

Главни извори на загадувањето на почвата се аероседиментите од кварцити но во многу мали количини. Во составот на аероседиментот ќе се најдат цврсти честици (дел и од работата на дизел-моторите), сулфати, нитрати и талози од аеросолите со одредена киселост, предизвикана од реакциите на сулфурните, азотните, јаглеродните оксиди со дождовните води. Со оглед на тоа дека подрачјето е релативно добро проветрено, седиментацијата на овие материи кои во суштитна не се загадувачки ќе се одвива на релативно широк простор, така што таложението на почвите на потесен појас покрај концесиското поле се очекува само при неповолни метеоролошки услови (тишини, магли и екстремно ниски температури).

Количествата на атмосферски води кои ќе се сливаат од рудникот главно истекуваат по суводолиците од стрмниот терн и по попатно исталожување се вливаат во река Лепенец.

Загрозеност на живиот свет

На предметното подрачје не е забележано присуство на ретки или загрозени видови за да се приемнуваат компензаторски мерки или преселување на дел од флората или фауната.

Со расчистувањето на вегетацијата од теренот, иако не се очекува класично загрозување живиот свет, се очекува миграција и уништување на живеалиштата од флората и фауната кои се присутни на концесиското поле. Причина за миграција на видовите ќе биде и емисијата на бучава .

Бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење

Главното влијание има емисијата на бучава од тешката механизација, со која ќе се изведуваат експлоатационо дробиличните активности и која може да продуцира високо ниво на бучава дури и до 85 dB. Бидејќи се работи за локација која е оддалечена најмалку 1,5 км од најблиското населено место Чучер Сандево и повеќе од 2 км од

другите села нивото на бучава кое стигнува до истите е занемарлива.

Од досегашното искуство од слични површински копови бучавата и вибрациите односно нивниот интензитет не влијае негативно на околниот терен особено ако се има во предвид оддалеченоста од најблиското населено место Чучер Сандево..

Извор на нејонизирачки зрачења (светлина и топлина) кои негативно би влијаеле врз животната средина не се присутни.

5. Дополнителни информации

Државен орган
Министерство за животна средина
и просторно планирање на
РМ

Одговорно лице
Сашо Живковски, упавител
ДГТП СТРИТ-БИЛТ ИНЖЕНЕРИНГ ДОО
конт. тел. 075 478 321

Скопје, 09.04.2013 год

Извесувањето го изготвил:
РИ – ОПУСПРОЕКТ доо Скопје
м-р Маре Вулгаракис,
експерт за оценка на влијанието на проектите врз
животната средина (кон.тел.070 34 34 08)

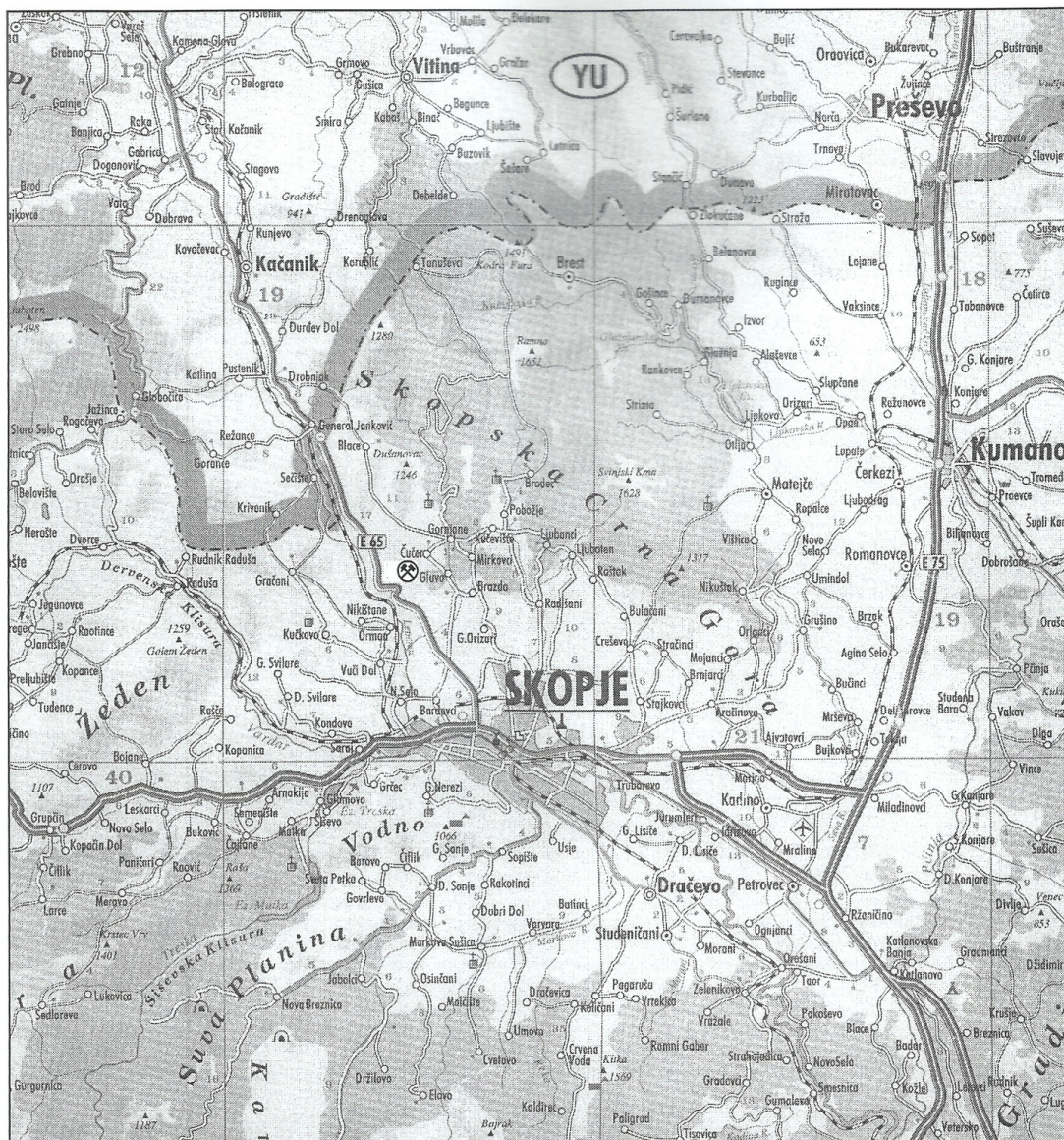
ПРИЛОЗИ

Прилог 1. Комуникациона Карта

Прилог 2. Договор за концесија

Прилог 3. ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА ОВЖС:
ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ експлоатационото поле на
кварцит на локацијата “Марков Камен” општина “Чучер Сандево“, Скопско

Прилог 1. Комуникациона Карта ОРИЕНТАЦИОНО - КОМУНИКАЦИОНА КАРТА

⊗ - Локација на просторот за експлоатација на кварцит
"Марков Камен" Чучер - Сандево

Прилог 2. Договор за концесија

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Бр. 4-6937/8
30-08-2012 год.

СТРИТ-БИЛД ИНЖЕНЕРИНГ ДОО

Бр. 01/012
30-08 2012 год.
с.Глуво, Чучер-Сандево

Врзана е основата на член 33 од Законот за минералните сировини ("Службен весник на Република Македонија" бр. 24/07, 88/08, 52/09, 6/10, 158/10, 53/11 и 136/11) и Одлуката за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за експлоатација на минерална сировина-кварцит на Друштвото за градежништво, трговија и услуги СТРИТ-БИЛД ИНЖЕНЕРИНГ ДОО с.Глуво Чучер-Сандево на локалитетот "Марков Камен", општина Чучер Сандево бр.41-5331/1 од 11 јули 2012 година (Службен весник на Република Македонија бр.90/12) и Одлуката за изменување на Одлуката за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за експлоатација на минерална сировина - кварцит на Друштвото за градежништво, трговија и услуги СТРИТ-БИЛД ИНЖЕНЕРИНГ ДОО с.Глуво Чучер-Сандево на локалитетот "Марков Камен", општина Чучер Сандево бр.41-6246/1 од 26 август 2012 година (Службен весник на Република Македонија бр.107/12)

1. ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

застапувана од Министерот за економија

Valon Saraqini (во натамошниот текст: концедент)

и

2. Друштво за градежништво, трговија и услуги СТРИТ-БИЛД

ИНЖЕНЕРИНГ ДОО с.Глуво Чучер-Сандево,

со адреса ул.Глуво бб, с.Глуво-Чучер Сандево,

застапувано од лицето Сашо Живковски

(во натамошниот текст: концесионер)

на ден _____ 2012 година во Скопје, склучија:

ДОГОВОР ЗА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА-КВАРЦИТ НА ЛОКАЛИТЕТОТ "МАРКОВ КАМЕН", ОПШТИНА ЧУЧЕР САНДЕВО

Член 1

Предмет на договорот

- 1) Предмет на овој Договор е уредување на правата и обврските на Концедентот и Концесионерот кои произлегуваат од доделувањето на Концесијата за експлоатација на минералната сировина-кварцит на локалитетот "Марков Камен", општина Чучер Сандево.
- 2) Со овој Договор се уредуваат целта и предметот на концесијата, рокот на важење на концесијата, површина на просторот на кој се доделува концесијата за експлоатација, висината и начинот на плаќање и пресметување на надоместокот за концесијата, условите за вршење на концесијата, начинот и рокови за поднесување на сметки и финансиски

или други извештаи во врска со извршената експлоатација на минерални сировини од страна на концесионерот, начинот на вршење на надзор и инспекција на концесијата, условите за продолжување на важење на концесијата/договорот, начинот на решавање на споровите, начин и услови под кои се одзема концесијата, како и други услови соодветни на предметот на концесијата.

Член 2

Рок на важење на концесијата

Концесијата од член 1 на овој договор се доделува за период од 30 (триесет) години.

Член 3

Простор на кој се доделува концесијата

- 1) Просторот на кој е доделена концесијата односно од член 1 на овој договор се наоѓа на локалитетот “Марков Камен“, општина Чучер Сандево, и го зафаќа просторот ограничен со точки, дефинирани со координати, точките меѓусебно поврзани со прави линии како што се дадени на топографската карта приклучена кон овој договор во мерка $M = 1 : 25\,000$ во Гаус-Кригера проекција, и тоа:

T	Y	X
1	7530370	4661630
2	7530510	4661810
3	7532000	4660600
4	7532000	4660100
5	7531500	4660120

- 2) Површината на просторот на концесијата за експлоатација од став 1 од овој член изнесува $P = 0.992500 \text{ км}^2$ /квadratни километри/.

Член 4

Надоместоци за концесијата

- 1) Заради користење на просторот, односно на површината на која е доделена концесијата за експлоатација на минерална сировина концесионерот на концедентот е должен да му плаќа концесиски надоместок под услови, на начин и во износ определен согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концеси за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.
- 2) За експлоатација на минералната сировина – кварцит на локалитетот “Марков Камен“, општина Чучер Сандево концесионерот е должен на

концедентот да му плаќа концесиски надоместоци за експлоатација под услови, на начин и во висина определени согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концеси за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

- 3) Надоместоците од овој член се уплатуваат на соодветна уплатна сметка во рамките на Трезорската сметка.

Член 5

Обврски на концесионерот при експлоатација на минералните сировини

- 1) По добивањето на дозвола за експлоатација, концесионерот е должен при експлоатацијата на минералните сировини и изведувањето на рударските работи:
 - доколку во процесот на истражувањата бидат откриени, објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Република Македонија концесионерот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културното наследство согласно важечките законски прописи;
 - да ги изведува рударските работи согласно со дозволата за експлоатација, стандардите и техничките нормативи кои важат за изведување на тие работи;
 - да врши рударски мерења и да поседува рударски планови за вршење на експлоатација на минерални сировини;
 - да ги спроведува мерките за заштита при работа;
 - навремено да превзема мерки за безбедност на граѓаните, нивниот имот, сообраќајот и соседните објекти;
 - да спроведува, на своја сметка, мерки за заштита на животната средина и природата и културното наследство, како и мерки за рекултивација на земјиштето согласно со закон;
 - да води евиденција на произведените количини на минерални сировини во електронска и пишана форма на начин утврден со закон, и
 - да врши класификација и прекатегоризација на рудните резерви на минералните сировини на начин утврден со закон.
- 2) Концесионерот при изведување на рударските работи и вршењето на експлоатација на минерални сировини е должен на локацијата каде што тие се вршат да има:
 - дозвола за експлоатација на минерални сировини и дозвола за изведување на дополнителни рударски работи;

- договор за изведување на работите со изведувачот, доколку концесионерот сам не ги изведува тие работи;
- уверенија за стручна оспособеност на работниците за извршување на работите и за нивната здравствена состојба;
- решение за поставување одговорни лица за раководење при изведувањето на рударските работи и објекти;
- извештаи за извршените периодични прегледи и испитувања на опремата и орудијата за работа заради утврдување на нивната исправност;
- упатства за работа со мерки на заштита при работа за применетиот технолошки процес за експлоатација и минерална технологија;
- евиденција на произведените количини на минерални сировини во електронска или пишана форма и
- друга документација пропишана со законот за минерални сировини и друг закон.

Член 6

Почеток на експлоатација

- 1) Со експлоатација на минералната сировина – кварцит, може да се отпочне откако на концесионерот ќе му се издаде Дозвола за експлоатација на начин и под услови утврдени со закон.
- 2) Концесионерот е должен кон барањето за издавање на Дозвола за експлоатација, покрај потребната документација утврдена со закон, да достави и Елаборат со пресметка на рудните резерви на минералната сировина која се наоѓа на локалитетот.

Член 7

Имотно правни односи

- 1) Заради експлоатација на минералната сировина – кварцит, концесионерот е должен да го реши прашањето на користење на земјиштето на кое ќе се врши експлоатација на минералните сировини, предмет на овој договор.
- 2) За предметната површина, односно површината која ќе биде опфатена со експлоатациониот простор, инвеститорот да го извести Јавното претпријатие за стопанисување со шуми “Македонски шуми”-Скопје, кое треба благовремено да изврши сеча на шумата, како и за загубата на шуми и шумско земјиште да плати надоместок во висина на утврдената штета и за изградба на објекти во шума, на корисникот да му плати надоместок во висина од вредноста на пошумување на површината колку што изнесува површината на која е предвидена градба на објект, дрвната маса, изгубениот прираст и општокорисните функции, во

висина на утврдената штета согласно важечките законски прописи. Начинот на извршување на работите, евентуалните штети кои ќе настанат со експлоатацијата и надоместокот на штетите, ќе се определи со меѓусебен договор склучен помеѓу инвеститорот и Јавното претпријатие за стопанисување со шуми “Македонски шуми”-Скопје, што ќе биде услов за одобрување за добивање на дозвола.

Член 8

Обврски за заштита на водите

- 1) Правното или физичкото лице кое при вршењето на експлоатација на минералните сировини, ископувањето тунели и дупчење на земјиштето и други активности на ископување наиде на подземни води (извори на води, истечни и непроточни води) е должно веднаш да изврши заштита на подземната вода, најдоцна во рок од 24 часа од пронаоѓањето и за тоа да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.
- 2) При експлоатација не смее да се предизвика било какво оштетување или нарушување на функционалноста на водостопанските објекти ако се наоѓаат на самиот локалитет или во негова близина.
- 3) Да се превземат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материи и супстанции.
- 4) Потребно е да се предвиди механички и биолошки третман на отпадните води од објектите за комерцијална и деловна намена.
- 5) При експлоатација не смее да се предизвикат негативни влијанија врз површинските и подземните води на наоѓалиштето или во неговата околина, ниту пак со пристапните патишта кои се наменети за функцијата на ова наоѓалиште. Доколку дојде до евентуално нарушување на режимот на водите инвеститорот е должен најитно да превземе мерки за отстранување на таквата состојба.
- 6) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животна средина и просторно планирање согласно важечките законски прописи издава дозволи за користење на вода и испуштање на отпадните води.

Член 9

Сообраќајна инфраструктура

- 1) Концесионерот е должен да обезбеди сообраќајна согласност за приклучок на јавен пат на начин и под услови утврден со закон.
- 2) Концесионерот потребно е да превзема мерки за спречување на недозволени дејствија на патот, патниот и заштитниот појас. Широчината на заштитниот појас на автопатот на кој не можат да се градат објекти или изведуваат градежни работи кои не се во функција

- 4) Концесионерот или изведувачот, кој изведува рударски работи каде што постои опасност од пожар, експлозија, појава на отровни гасови, или пак можности од навлегување на гасови, вода и тиња, мора да организира служба за спасување и служба за против пожарна заштита во согласност со закон.

Член 16

Времено запирање на експлоатацијата и изведување на рударските работи

- 1) Концесионерот е должен временото прекинување на изведувањето на експлоатација на минералните сировини поради непредвидени причини (појава на гас или дополнителни количини на вода, лизгање на терен и слично) да го пријави до Министерството за економија, Државниот инспекторат за техничка инспекција најдоцна 24 часа по запирање на работите, а во случај на опасна појава веднаш.
- 2) Ако концесионерот планира времено запирање на работите повеќе од шест месеци, потребно е најмалку 30 дена пред временото запирање да го извести Државниот инспекторат за техничка инспекција, да направи записник за причините за престанување на работите и за опасностите кои можат да настанат во текот на запирањето и при повторниот почеток на работите. Временото запирање на работите не може да трае подолго од една година.
- 3) Доколку концесионерот не продолжи со експлоатација на минералните сировини по рокот определен во став (2) од овој член, истиот е должен да изготви дополнителен проект во согласност со закон.

Член 17

Надзор над концесијата

- 1) Концедентот врши постојан и редовен надзор на начинот и вршењето на концесиската дејност и почитувањето на обврските од овој договор од страна на концесионерот во согласност со закон.
- 2) Концедентот има право да овласти надлежен орган или друга независна институција да врши постојан надзор во извршувањето на обврските на концесионерот во текот на траењето на концесијата.

Член 18

Престанок на концесијата

- 1) Концесијата за експлоатација на минерални сировини престанува да важи со истек на рокот за кој е и доделена, утврден со овој договор.

- 2) Концедентот може да ја откупи концесијата за експлоатација на минерални сировини и пред истекот на рокот утврден во овој договор за концесија, под услов за тоа да постои јавен интерес утврден со закон.
- 3) Концесијата за експлоатација на минералните сировини престанува да важи во случај кога ќе се исцрпи минералната сировина за која е доделена концесијата за експлоатација.
- 4) Концесијата за експлоатација на минералните сировини престанува да важи кога над концесионерот е отворена постапка на стечај или ликвидација.
- 5) Во случаите од став (1), (2), (3) и (4) од овој член, престанува да важи и овој Договор за концесија за експлоатација на минерални сировини.
- 6) Концедентот и концесионерот можат еднострано да го раскинат договорот за концесија заради повреда на договорните обврски од страна на концедентот, односно концесионерот на начин и под услови утврдени со закон и овој договор.
- 7) Во случајот од став (6) на овој член престанува да важи и овој Договор за концесија за експлоатација на минерални сировини.
- 8) Во случај на битни повреди на обврските предвидени со овој договор од страна на концесионерот, концедентот може еднострано да го раскине овој договор за концесија.
- 9) Како битни повреди на обврските предвидени во овој договор, а врз основа на кои концедентот има право еднострано да го раскине овој договор се сметаат:
 - ако концесионерот го пренел предметот на концесијата на друго лице без согласност на концедентот;
 - ако концесионерот врши експлоатација на минералните сировини спротивно на дозволата за експлоатација, стандардите и техничките нормативи и не постапува кон решенијата и мерките во однос на заштитата на животната средина утврдени со прописите од областа на животната средина;
 - ако концесионерот не постапува по изречените мерки во постапката на надзор;
 - ако концесионерот отпочне со експлоатација на минералните сировини пред да добие дозвола за експлоатација;
 - ако концесионерот не го плати надоместокот за концесија на начин и под услови утврдени со закон и одредбите од овој договор;
 - ако концесионерот не достави барање за издавање на дозвола за експлоатација на минерални сировини во рок од две години сметано од денот на склучувањето на овој договор;

- ако концесионерот не продолжи со експлоатација на минералните сировини по временото запирање на експлоатацијата и изведување на рударските работи;
- ако концесионерот не склучил анекс кон овој договор по барање од концедентот во рок од 30 дена, сметано од денот на приемот на барањето од концесионерот.

10) Во случаите определени во алинеите 2 и 4 од став (9) на овој член Министерството за економија ќе му определи соодветен рок во кој концесионерот треба да ги исправи овие пропусти.

Член 19

Престанок на концесијата по барање на концесионерот

- 1) Концесионерот има право да го раскине договорот за концесија по негово барање.
- 2) Барањето за раскинување на договорот за концесија, концесионерот е должен да го достави до концедентот односно Министерството за економија во рок од една година, пред денот кој е наведен во барањето, како ден од кој би се сметал договорот за раскинат. По протекот на овој рок, доколку концедентот не го извести концесионерот за прифаќање или неприфаќање на барањето за раскинување на договорот, истиот се смета за раскинат.
- 3) По истекот на времетраењето на концесијата, односно по трајното престанување на концесијата за експлоатацијата како и во случај на раскинување на договорот, сите поткопи, шахти како и нивните прегради стануваат сопственост на концедентот без плаќање на надомест, а неподвижните објекти како згради, хали, сепарациони и други објекти концесионерот може да ги отуѓи.
- 4) Опремата и приборот за работа (машини) во случаите од став (1) на овој член се сопственост на концесионерот како и останатите концентрати или минерална сировина што не се продадени, а се веќе експлоатирани.
- 5) На барање на концедентот, во рок што тој ќе го определи, концесионерот е должен да ја отстрани опремата и непродадената количина на минерална сировина од став (4) на овој член.

Член 20

Враќање на документација

Во случај на раскинување на овој договор, концесионерот е должен целокупната техничка документација во врска со концесијата и проектот да ги достави до Министерството за економија, веднаш по раскинувањето на истиот.

Член 21

Решавање на спорови

- 1) Договорните страни се согласни споровите настанати во врска со примената на овој договор да ги разрешат спогодбено.
- 2) Во случај спорот да неможе да се разреши спогодбено, договорните страни се согласни спорот да го решаваат пред надлежниот суд во Скопје.

Член 22

Измени на Договорот

Овој договор може да биде изменет само со Анекс кон овој договор во писмена форма.

Член 23

Целост на Договорот

Составен дел на овој договор е и топографската карта дадена во прилог на овој договор.

Член 24

Број на оригинални примероци

Овој договор е склучен во 6 (шест) еднообразни примероци, по три за секоја страна.

За Концедентот
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕР ЗА ЕКОНОМИЈА,
Valon Saraçini

За Концесионерот
СТРИТ-БИЛД ИНЖЕНЕРИНГ
ДОО с.Глуво Чучер-Сандево
Сашо Живковски

Подготвил: Александра Митреска
Контролирал: Ејуп Љатифи
Одобрил: Анче Трифунов

**Прилог 3. ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА ОВЖС:
ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ** експлоатационото поле на
кварцит на локацијата “Марков Камен” општина “Чучер Сандево“, Скопско

Прашања кои треба да се земат во предвид	Да/не (краток опис)	Дали ова ќе има значајно влијание Да/Не зошто
1. Дали изградбата на објектот, ќе предизвика физички промени при локалитетот (топографија, искористување на земјиштето, промена во водните тела итн.)?	Да. При експлоатација на површинскиот коп ќе се појават депресији на теренот	Нема негативно влијание. После затворање на рудникот теренот ќе се рекултивира
2. Дали при изградбата на објектот ќе се користат природни ресурси како почва, вода, материјали или енергија, а особено необновливи и/или ретки ресурси?	Да. Се работи за експлоатација на минерална суровина.	Нема затоа што се задоволува потребата од оваа суровина во металуршките комбинати
3. Дали изградбата и функционирањето на објектот ќе подразбира користење, складирање, транспорт, ракување или производство на материјали кои би можеле да бидат штетни по човековото здравје или животната средина?	Не	Не
4. Дали објектот ќе произведува цврст отпад при изградба, функционирање или стопирање на погонот?	Да. Откривката-јаловината што ќе се појави делумно ќе се употреби како тампонски материјал, а хумусниот дел ќе се употреби за revegetација на копот.	Не
5. Дали објектот ќе испушта токсични и опасни супстанции во воздухот?	Да. Од возилата и механизацијата на дизел гориво ќе се испуштаат токсични гасови	Влијанието ќе биде минимално поради малата фреквенција на возила и малата застапеност на дизел опрема.
6. Дали објектот ќе биде извор на бучава, вибрации, или на светлина, топлинска енергија или електромагнетно зрачење?	Да. Во текот на изградбата и експлоатацијата ќе се јават влијанија предизвикани од примена на минирање и градежна механизација (бучава и вибрации).	Влијанието ќе биде минимално.
7. Дали објектот ќе претставува ризик за загадување на почвата или површинските и подземните води преку испуштање на загадувачки материји?	Не.	Мал е обемот на работа на механизација и камионите.

8. Дали постои ризик од незгоди при изградба и функционирање на објектот кои би го загрозиле човековото здравје или животната средина?	Не. Ризикот од незгоди е сведен на елементарни непогоди.	Не. Ќе се превземат превентивни мерки
9. Дали изградбата на објектот ќе резултира со социјални промени, како на пример - во демографската структура, традиционалниот начин на живот, степенот на вработеност?	Да. Секоја инвестиција резултира со позитивни ефекти во социјалната сфера	Да Позитивните ефекти се карактеризираат со ограничен обем
10. Има ли некои други значајни фактори кои би влијаеле на животната средина или кои би имале потенцијал за кумулативно влијание врз постоечки или планирани активности на локалитетот?	Не.	Нема влијание
11. Има ли области на или околу локацијата кои се заштитени од меѓународна или национална и локална легислатива заради нивната еколошка, пејсажна, културолошка или друга вредност, врз кои постои можност да влијае објектот?	Не.	Нема влијанија. Локацијата нема пејсажна ниту културолошка вредност
12. Постојат ли области на или околу локацијата на изградба кои се важни или чувствителни заради нивната екологија, на пр. мочуришта, водени токови или други водни тела, крајбрежни зони, планини, шуми итн. врз кои би можел да влијае објектот?	Не. Се работи за ридско земјиште без значителна вегетација.	Нема влијание
13. Постојат ли области на или околу локацијата кои се користени од страна на заштитени, важни или чувствителни видови на фауна или флора, на пр. за размножување, гнездење, брстење, одмор, презимување, миграција, врз кои би можел да влијае објектот?	Не. Површинскиот рудник ќе биде од отворен тип со постепено отворање на етажи со што нема да има значајно влијание врз фауната.	Нема влијание
14. Постојат ли карактеристики или области од висока пејсажна вредност врз кои би можел да влијае објектот?	Не	Нема влијание
15. Дали во близината на локацијата постојат рекреативни или други јавни објекти?	Не.	Нема влијание
16. Дали постојат транспортни маршрути на или околу локацијата кои се карактеризираат со висока фреквенција на сообраќајот или би предизвикале други проблеми во животната средина?	Не. Се работи за релативно мала површина од отворен тип кој овозможува непречено движење на фауната	Нема влијание

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ
експлоатационото поле на кварцит на локацијата “Марков Камен” општина “Чучер Сандево“, Скопско

17. Дали објектот е сместен на локација што лесно се забележува од визурни точки?	Не.	Нема влијание
18. Дали на или околу локацијата постојат области или карактеристики од историска или културна важност врз кои би можел да влијае проектот?	Не.	Нема влијание
19. Дали објектот е лоциран на претходно неизградено подрачје каде ќе има загуба на растителност или друг вид природни вредности?	Не.	Нема влијание
20. Дали веќе се искористува земјиштето на или околу локацијата? На пр. домови, градини, друг приватен имот, индустрија, трговија, рекреација, отворен јавен простор, комунални објекти, земјоделство, шумарство, туризам, рудници или каменоломи кои би можеле да бидат загрозувани од овој објект?	Не.	Нема влијание
21. Постојат ли планови за идно искористување на земјиштето на или околу локацијата кои би можеле да бидат загрозувани од објектот?	Не. Подрачјето е надвор од градежна зона	Нема влијание
22. Дали на или во близината на локацијата постојат густо населени подрачја?	Не. Најблиското село Чучер Сандево се наоѓа на оддалеченост поголема од 1,5 км а другите на оддалеченост поголема од 2 км	Нема влијание
23. Дали на или во близината на локацијата се застапени чувствителни објекти (болници, училишта и сл.) што можат да бидат загрозувани од планираниот објект?	Не.	Нема влијание
24. Дали на или во близината на локацијата се застапени подрачја на кои се надминати максимални дозволени концентрации на загадувачки материи што може да предизвика кумулативни ефекти од реализацијата на објектот?	Не.	Нема влијание
25. Дали на или во близината на локацијата постојат клизишта, зони со висока сеизмичка активност, зони со климатски неповолности (температурни инверзии и појава на магли, појава на поплави и сл.)	Не.	Нема влијание